

29.11.2023

POL-2023-138845

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@gov.fi

POL-2023-138845

Pohjanmaan poliisilaitoksen lausunto yksityisen turvallisuusalan koulutusta, ohjausta ja

Sisäministeriön asettaman työryhmän loppuraportti on saapunut poliisilaitoksille lausuttavaksi. Pohjanmaan poliisilaitos pitää hyvänä, että yksityistä turva-alaa on tarkasteltu ja sen kehittämiseksi etsitään aktiivisesti ratkaisuja.

Työryhmä on raportissaan esittänyt suosituksia ja poliisilaitos lausuu näihin tarpeellisilta osin näkemyksensä, erityisesti niistä asioista, jotka koetaan olevan kehittämiskohteita myös Pohjanmaan poliisilaitoksen alueella.

Pohjanmaan poliisilaitoksen näkemyksen mukaan erityisesti järjestyksenvalvojen tehtäviä on hyvin erilaisia ja niissä vaadittavat kyvyt ja taidot vaihtelevat suuresti. Ideaalitulanteessa kaikki yksityisen turva-alan toimijat ovat ammattilaisia, mutta se ei ole käytäntöä eikä realismia, vaikka nykyistä koulutusta kehitettäisiin. Järjestyksenvalvojan peruskurssi on pohja ja sen läpikäyminen vaatii enemmänkin aikaa kuin osaamista. Koulutuksen laajuus tai siihen liittyvät osaamisvaatimukset eivät ole sillä tasolla, että automaattisesti kurssin käymällä voitaisiin puhua ammattilaisista. Joukkoon mahtuu monenlaista osaajaa ja toimijaa.

Tähän näkemykseen pohjautuen, poliisilaitoksen mielestä koulutusta tulisi-kin jakaa erilaisiin vaatimuksiin tehtävien mukaisesti. Vaativimmissa tehtävissä, kuten poliisin avuksi asetetuissa tehtävissä (LYTP 28§) tulisi olla vaativin koulutus. Isoissa yleisötilaisuuksissa (esim yli 5000 hlöä) voisi jo lainsäädännöllä edellyttää, että tietty prosenttiosuus olisi tähän koulutusluokkaan kuuluvia.

Normaaleissa tehtävissä toimisivat järjestyksenvalvojat, jotka ovat käyneet peruskurssin- Kurssi voisi olla hieman nykyistä koulutuspaketti laajempi ja kurssin läpäisemiseen olisi nykyistä tiukemmat kriteerit.

Poliisilaitoksen näkemyksen mukaan edelleen voisi olla mahdollista myös tilapäisten järjestyksenvalvojen käyttäminen, mutta heillekin asetettaisiin jonkinlainen perehdytyskoulutus, esimerkiksi 8 tunnin koulutuspaketti. Heitä saisi olla vain tietty prosenttiosuus tapahtuman järjestyksenvalvonnasta (10%). Raportissa on tuotu esiin, että tilapäisten järjestyksenvalvojen määrä on nykyisellään pieni. Raportissa todetaan seuraavaa: *"tilapäisiksi*

järjestyksenvalvojiksi hyväksytyinä oli 31.12.2022 237 henkilöä ja vastaava luku 31.3.2021 oli 224 ja 6.3.2019 313 henkilöä. Tilapäisiksi järjestyksenvalvojiksi hyväksyttävien henkilöiden määrää ei siis voi pitää erityisen suurena verrattuna "varsinaisten" järjestyksenvalvojien määrään."

Poliisilaitos ei pidä esitettyjä lukuja oikeellisina, koska esimerkiksi Pohjanmaan poliisilaitoksella on, raporttiin liittyen, Suomen Olympiakomitean tiedusteluun selvitetty, että Pohjanmaan poliisilaitoksella on ollut vuoden 2022 aikana tilapäisiä JV-hyväksyntäpäätöksiä yhteensä 1311 kappaletta. Luvut osoittavat, että myös tilapäisille hyväksynnöille on kysyntää, mutta näiden käyttöä tulisi, jo lainsäädännöllä tehokkaammin rajoittaa, muttei välttämättä kokonaan poistaa.

Kaikissa turva-alan koulutuksissa tulisi enemmän kiinnittää huomiota soveltuvuuteen. Soveltuvuuden arviointi pitäisi olla jo koulutusvaiheessa eikä niin että sitä tarkastellaan nykyisen käytännön mukaan vasta lupien myöntämisen kautta poliisin toimesta. Poliisihallinnossa mennään koko ajan enemmän ja enemmän sähköiseen asiointiin, eikä poliisilaitos välttämättä tapaa koulutuksen suorittanutta henkilöä. Tällöin soveltuvuuden arvioinnissa käytetään pelkästään poliisin rekistereitä ja mahdolliset terveystuotteet jäävät huomioimatta. Esimerkkinä voidaan todeta, että Pohjanmaan poliisilaitoksen alueella on ollut tapaus, jossa pyörätuolissa oleva henkilö on hakenut hyväksyntää eikä hakemusvaiheessa tällainen seikka nouse millään tavalla esiin. Poliisilaitos kannattaa myös työryhmän suositusta siitä, että opiskelijat turvallisuusalan ammatillisiin tutkintoihin tulisi valita pääsy- tai soveltuvuuskokeiden kautta.

Koulutusten valvontaan tulee kiinnittää tulevaisuudessa entistä enemmän huomiota ja valvontaa. Valvonnan toteuttaminen poliisin toimesta vaatii kuitenkin satsauksia, resursseja. Kouluttajilta tulisi vaatia nykyistä enemmän osaamista ja kurssin läpikäymiseksi tulisi olla kovemmat vaatimukset.

Luvanhaltijoiden soveltuvuuden seurantaan on vuosia poliisissa kiinnitetty huomiota ja toivottavasti niiden osalta tietojärjestelmät tuovat helpotusta tulevina vuosina. Sen tulisi olla koko valtakunnan tasolla yhtä kattavaa, tasapuolista ja tehokasta.

Ylikomisario

Pasi Vuorenmaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 29.11.2023 klo 13:00. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.